

Erika Andersson och Sofia Jung
MKVA22:4
Institutionen för kommunikation och medier
Lunds Universitet
Handledare: Fredrik Edin
Examinator: Tommy Bruhn

I don't think I'm like the other guys that hire you

En kvalitativ innehållsanalys över representationen av sexköpare i tre samtida tv-serier på Netflix

Sammanfattning

Denna studie undersöker framställningen av sexköpare i avsnitt från tre samtida tv-serier som ingår i Netflix svenska utbud. Som populärkulturella fenomen producerar och reproducerar tv-serierna en viss uppfattning gällande sexköpare i det svenska samhället. För att få förståelse för vad för typ av uppfattning verken ger intryck av att förmedla görs en kvalitativ innehållsanalys för att kritiskt granska framställningen av sexköpare. Analysen utgår från Stuart Halls redogörelse för representationsteori och Michel Foucaults förståelse av subjekt. I analysen synliggörs gemensamma drag tillhörande sexköparna, samtliga är sympatiska personer med goda intentioner till sexköpen. Då dessa tv-serier är en del av samtida populärkultur säger framställning något om den nuvarande diskursen gällande sexköpare, samt hur den möjligtvis kan komma påverkas.

Nyckelord: *populärkultur, representation, subjekt, sexköpare, sexköp, tv-serie, Netflix.*

Titel: *I don't think I'm like the other guys that hire you* - En kvalitativ innehållsanalys över representationen av sexköpare i tre samtida tv-serier på Netflix

Författare: Erika Andersson och Sofia Jung, författad vid institutionen för medie-och kommunikationsvetenskap, Lunds Universitet vårterminen 2019.

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Syfte och frågeställningar	4
1.3 Tidigare forskning	4
2. Teori	6
2.1 Objektivisering och Stereotypisering	6
2.2 Representation	7
2.2.1 Stuart Hall	7
2.2.2 Michel Foucault	8
3. Metod	9
3.1 Kvalitativ innehållsanalys	10
3.2 Tillvägagångssätt	10
3.3 Urval	11
3.4 Material	13
3.4.1 Special	13
3.4.2 The Hook Up Plan	13
3.4.3 You Me Her	14
3.5 Metodkritik	14
4. Analys	15
4.1 Vilket budskap sänder sexköparens ålder, etnicitet, kön och sexuella läggning?	15
4.2 Vilket budskap sänder sexköparnas tal om sexköp och sexsäljare?	17
4.3 Vem är det som har kontroll under sexköpet, är det sexköparen eller någon annan karaktär?	20
4.4 Vilken typ av förståelse framhåller tv-seriernas avsnitt om sexköpare?	23
5. Slutsats och avslutande diskussion	26
5.1 Slutsats	26
5.2 Avslutande diskussion	28
6. Källförteckning	29
6.1 Tryckta källor	29
6.2 Elektroniska källor	31
6.3 Empiriskt material	32
7. Bilagor	33
7.1 Bilaga 1	33

1. Inledning

1.1 Bakgrund

År 1999 antogs sexköpslagen i Sverige. Lagen innebar att Sverige som första land i världen kriminaliserade köpandet av sex utan att kriminalisera säljandet. Lagen anses ha haft önskad effekt då den menas ha påverkat synen på sexköp (Regeringskansliet 2016). Dock menar Simon Häggström, specialist på prostitution vid polisens nationella operativa avdelning, att Sverige fortfarande har problem med sexköpare, då tusentals män köper sexuella tjänster årligen (Berger 2018). Trots att sexköp är olagligt i Sverige köper alltså personer fortfarande sexuella tjänster.

Utifrån ett socialkonstruktivistiskt perspektiv kan vår uppfattning om världen inte antas vara objektiv, utan är alltid kulturellt och socialt präglad. Vidare avspeglas en betydande del av vår uppfattning om världen i populärkulturen, samtidigt som dess texter vidare formar vår världsuppfattning (Lindgren 2009:54f).

Med utgångspunkt i populärkulturens roll för vår förståelse av verkligheten samt med bakgrund av den pågående problematiken gällande sexköpare i Sverige blir det intressant att studera framställningen av sexköpare i samtida populärkulturella fenomen.

Svensk TV-marknad nådde nytt omsättningsrekord år 2018. Tillväxten menas bero på den växande efterfrågan av streamingtjänster (Karlsson 2019). Vidare är en av de mest populära streamingtjänsterna för rörlig bild i Sverige Netflix (Werliin 2017). Tillväxten på denna marknad i Sverige tillsammans med Netflix popularitet gör det intressant att studera framställningen av sexköpare i Netflix utbud i Sverige, då dessa finns tillgängliga för en stor svensk publik. Utländsk kultur har kommit att få en allt större betydelse i den nationellt präglade kulturen i och med globaliseringen (Nationalencyklopedin u.å), vilket gör det relevant att studera icke-svenskproducerade tv-serier som existerar i svensk kontext.

I denna uppsats görs därför en kvalitativ innehållsanalys av ett avsnitt var från tv-serierna *Special* (2019), *You Me Her* (2016-9) och *The Hook Up Plan* (2018), där vi får ta del av samtida populärkulturella framställningar av sexköpare.

1. 2 Syfte och frågeställningar

Studien syftar till att utifrån ett socialkonstruktivistiskt perspektiv granska framställningen av sexköpare i tre samtida tv-serier på Netflix. Genom att granska dessa framställningar kan vi få förståelse för hur verkens porträtt av sexköpare kan bidra till att forma vår uppfattning om verkliga sexköpare.

Mer specifikt undersöks detta genom kritisk analys av karaktärerna som köper sex och den innebörd framställningen kan ha, i ett avsnitt vardera från de samtida tv-serierna *Special*, *The Hook Up Plan* och *You Me Her*.

För att uppfylla studiens syfte utgår vi från nedanstående frågeställningar:

1. Hur framställs sexköpare i avsnitten från *Special*, *The Hook Up Plan* och *You Me Her*?
2. Finns det några gemensamma drag för sexköparna i avsnitten från *Special*, *The Hook Up Plan* och *You Me Her*?
3. Vilket intryck av sexköpare ger framställningarna i avsnitten från *Special*, *The Hook Up Plan* och *You Me Her*?

1.3 Tidigare forskning

Skilbrei (2017) har undersökt relationen mellan kunskapsproduktion om sexköp och politiska debatter i Norge. Skilbrei redovisar för att det finns en tydlig distinktion mellan sexköpare respektive sexsäljare¹ i tidigare akademiska studier om sexköp i Norge. Hon menar att i dessa studier så betraktas sexsäljare som en grupp medan sexköpare betraktas som individer (2017:39). Skilbrei menar att detta tillsammans med ett ointresse för frågan om varför någon köper sex orsakar en brist på kunskapsproduktion gällande sexköpare (2017:42).

Utifrån den litteraturöversikt vi gjort kan vi dra slutsatsen att denna brist inte bara gäller studier av verkliga utan även fiktiva sexköpare.

Två studier som undersöker framställningen av sexköp i populärkultur, och därmed även berör sexköpare, är Coy, Wakeling och Garner (2011) samt Hirschman och Sterns

---

¹ Termer kopplade till sexköp är värdeladdade. Då begreppen sexarbetare (Fuckförbundet 2018) och prostituerad samt hora (#intedinhora u.å) refererar till olika politiska perspektiv på sexköp har vi valt att använda termen sexsäljare. Vidare har vi valt att använda de begrepp som är mest lika sexsäljare för att referera till relaterade personer och handlingar, som sexförsäljning, sexköp och sexköpare. När vi citerar tv-serierna använder vi däremot de begrepp som används i dem för att bevara originalets formuleringar.

(1994) studier. Båda dessa studier utgår från att alla sexköp kan förstås som en maktrelation mellan köparen och säljaren, i förmån för köparen.

Hirschman och Sterns studie belyser denna maktrelation genom att titta på objektifiering. Genom att analysera amerikansk film utifrån Mulveys teori the male gaze visar Hirschman och Stern att kvinnliga sexsäljare objektifieras både av de andra karaktärerna i filmen och av filmskaparna själva (1994:576). Vidare påvisar de att de sexsäljande karaktärerna reduceras till stereotyper då filmerna är skapade ur en manlig synvinkel (Hirschman & Stern 1994:576).

Coy, Wakeling och Graner gör en studie av hur sexindustrin framställs i flera olika populärkulturella fenomen som filmer, tv-serier och modeindustrin. De redovisar för att framställningen av sexindustrin i populärkulturen osynliggör den utsatthet som finns i många verkliga sexsäljares liv. En utsatthet präglad av våld, utnyttjande, hemlöshet och missbruk (2011:443ff).

Vidare påvisar Coy, Wakeling och Graner för att det finns en selektiv diskurs över hur sexköpare framställs jämfört med hur sexsäljare framställs. De menar att sexköparens ansvar och synlighet minimeras i populärkulturen (2011:444).

Som tidigare nämnt fokuserar tidigare forskning gällande framställningen av sexköp i populärkultur på sexsäljaren, därför anser vi det relevant att inkludera tidigare studier av sexköpare i denna litteraturöversikt.

I en studie granskar Kulick (2005) den svenska diskursen gällande sexköpare. Kulick argumenterar bland annat för att sexköpare framställs som en avvikande "art" med tillhörande psykiska besvär i olika rapporter producerade av svenska myndigheter (2005:217). Kulick menar att personer som köper sex, utifrån en svensk diskurs, inte kan förstås som vanliga människor (Kulick 2005:220). Han menar vidare att detta går att jämföra med Foucaults argument om hur homosexuella betraktats förr. Med det menar Kulick att diskursen gällande sexualitet tidigare producerat en förståelse av homosexualitet som någonting onormalt och fel vilket lett till att homosexuella betraktats som avvikande personer, på samma sätt som sexköpare i 2000-talets Sverige betraktas som avvikande personer då de också gör något som betraktas som onormalt och fel (2005:226).

Då vi i denna studie analyserar framställningen av sexköpare i tre samtida tv-seriers avsnitt som finns tillgängliga på den svenska marknaden får vi anledning till att förhålla oss Kulicks resultat i analysen.

Vidare redovisar ovanstående studier genomgående för att det är främst män som köper sex och främst kvinnor som säljer sex. Skilbrei menar att det verkar finnas en förgivettagen kunskap bland politiker och myndigheter i Norge om att män köper sex som en praktisk handling då de måste uppfylla sin sexuella drivkraft. Skilbrei menar att detta bör ifrågasättas och att sexköp kan studeras utifrån könsmaktsordningen. Utifrån denna förståelse redovisar Skilbrei för att mäns sexköp av kvinnor kan ses som ett uttryck för den kontroll män har eller vill ha över kvinnor (2017:42).

2. Teori

2.1 Objektivisering och Stereotypisering

Då tidigare forskning (Hirschman & Stern 1994) vittnar om att framställningen av sexsäljare i populärkultur bygger på objektivisering och stereotypisering kommer även vi att förhålla oss till dessa begrepp. Vi kommer fokusera på huruvida de sexköpande karaktärerna objektiviserar och stereotypiserar de sexsäljande karaktärerna. Genom att objektivisera och stereotypisera sexsäljarna positioneras både säljare och köpare på ett visst sätt vilket uppmanar publiken till en viss förståelse av avsnittens sexköpare.

Mer specifikt kommer vi använda oss av Martha C. Nussbaums definition av objektivisering och Stuart Halls definition av stereotypisering.

Med objektivisering syftar Nussbaum till hur en människa betraktas som ett objekt och inte en individ (1995:254). Nussbaum presenterar olika typer av objektivisering, två definierar hon som instrumentalitet och fungibilitet. Med instrumentalitet åsyftar Nussbaum hur en person objektivieras till att behandlas som ett verktyg med ett specifikt syfte. Med fungibilitet åsyftar Nussbaum hur en person objektivieras till att vara utbytbar mot en annan liknande "sak" (Nussbaum 1995:257).

Nussbaum menar att det i studier av fiktiva verk är viktigt att skilja på vem det är som objektiviserar. Mer specifikt om det är en av karaktärerna i verket som objektiviserar en annan

karaktär eller om det är den implicite författaren som genom verket i sig objektifierar karaktärerna (1995:255f).

Begreppet stereotypisering bygger enligt Hall på ett "vi" och "dem" resonemang som exkulerande "de" till förmån för "vi" (2013:247). De människor som är "de andra" reduceras till få vida enkla karaktärsdrag. Genom att överdriva dessa karaktärsdrag förminskas personen och går från individ till stereotyp (Hall 2013:247).

Vi menar att dessa definitioner av begreppen objektifiering och stereotypisering möjliggör en kritisk analys av framställningen av sexköpare i tv-seriernas avsnitt, då vi kan granska hur sexköpare talar om sexsäljare och sexköp. Detta ger oss vidare en förståelse för vilken typ av uppfattning om sexköpare avsnitten framhåller.

2.2 Representation

2.2.1 Stuart Hall

I denna uppsats utgår vi från Halls förståelse av representation och dess betydelse för vår förståelse av subjekt. Precis som Hall utgår vi från ett konstruktivistiskt perspektiv på representation (2013:1f). Hall definierar representation som den process inom vilka personer i viss kulturell kontext använder språk för att skapa mening (2013:45). Framställningen av sexköpare i dessa tv-seriers avsnitt och dess betydelse är alltså socialt konstruerat och utifrån denna framställning skapas mening om vederbörande. På vilket sätt mening skapas genom medietexter är vidare beroende av hur betraktaren tolkar medietexten.

Hall menar att betraktare av en specifik medietext kan tolka dess budskap olika och att tolkningen är beroende av kodande och avkodande processer vilka skapar mening (2006:163ff). Dessa processer är beroende av de sociokulturella och politiska strukturer medietexten är skapad i och konsumeras inom (Hall 2006:164f). De sociokulturella och politiska strukturerna är i sin tur beroende av den rådande hegemoniska ideologin. Detta genererar en dominant läsning av medietexten (Hall 2006:169). Med dominant läsning menar Hall att betraktaren avläser budskapet på sätt avsändaren avsett. Utöver den dominanta läsningen menar Hall att det finns två ytterligare kategorier som kan beskriva läsningar av en medietext, en förhandlande och en oppositionell. Den förhandlande läsningen innebär en viss grad av acceptans av medietextens budskap och den oppositionella läsningen innebär ett totalt avvisande av budskapet (2006:172f).

Enligt Hall behöver alltså inte tittaren tolka medietexten på det sätt avsändaren avsett. Det betyder att vi kan studera hur sexköpare framställs i avsnitten och diskutera vad denna framställning ger för intryck av sexköpare. Vi kommer däremot inte kunna konstatera att tittarna till dessa avsnitt läser framställningen av sexköparna på det sätt som avsändaren tänkt.

Hall menar vidare att representationsteorin är komplex och att den därför behöver kompletteras med teoretiker vilka mer specifikt kan förklara och redogöra för olika perspektiv (2013:45f). En av de teoretiker Hall skriver att man kan använda sig av för att analysera framställningar är Michel Foucault (2013:29ff). I denna uppsats kommer även vi att använda oss av Foucault, mer specifikt hans förståelse av subjekt och hur subjektet kan förstås samt analyseras utifrån representationsteorin.

Viktigt att poängtera är att vi använder oss av Foucault för att analysera sexköparna i avsnitten, men att vi utgår från Halls förståelse för vad denna framställning kan ha för inverkan på vår förståelse av sexköpare.

2.2.2 Michel Foucault

För att få en förståelse för framställningen av sexköpare i avsnitten kommer vi analysera de sexköpande karaktärerna som subjekt. Foucaults definition av subjekt är beroende av hans definition av diskurs och hans syn på makt.

Foucault menar att vi hela tiden är i makten, att den inte går att härleda till en specifik institution utan att den bör förstås utifrån en mängd styrkeförhållanden som präglar det område där den verkar (2002:103).

Foucault redovisar vidare för att diskurser består av olika maktförhållanden som genom kamp producerar en sanning inom ett visst samhälle vid en viss tidpunkt (1980:131), mer specifikt påverkar det alltså vårt sätt att tänka, skriva och tala om ett visst ämne. Diskursen konstruerar därmed vår uppfattning av verkligheten och på så sätt påverkar den vårt sätt att tänka (Winther Jørgensen & Phillips, 2000:19ff).

Språket är enligt Foucault en central aspekt i detta, eftersom talet både innehåller och producerar makt (2002:110f). Språk är det verktyg vi använder för att konstruera diskurser, och därmed vår förståelse av verkligheten (Winther Jørgensen & Phillips 2000:15f). Vidare kan det som sägs, lika väl som det som inte sägs, befästa och undergräva olika maktrelationer (Foucault 2002:110f).

Framställningen av sexköpare och det budskap avsnitten sänder om vederbörande är alltså beroende av språket, därför studerar vi karaktärernas språkbruk gällande sexköpen i avsnitten i analysen.

I analysen studerar vi även vilka karaktärer som framställs ha kontroll under mötet mellan sexköpare och sexsäljare. Detta eftersom Foucault redovisar för att subjektet kan förstås utifrån makt på det sätt att denna är beroende av någon annan genom kontroll och sig själv genom självkänedom (1983:212).

Hur en individ förstår ett subjekt är vidare beroende av hur denne positionerar sig till subjektet. Detta påverkar hur individen förstår sig själv i förhållande till subjektet och därmed subjektet i sig (Dreyfus & Rabinow 1983:20ff). Vi själva avgör inte vilken typ av positionering vi har till subjektet, utan det är beroende av diskursen. Denna process kallas för subjektspositionering (Hall 2013:40). Hall redogör för subjektspositionering genom att beskriva hur diskursen producerar två olika subjekt på samma gång. I relation till fiktiva verk är ett subjekt dels en karaktär som personifierar delar av kunskapen diskursen producerar och dels betraktaren. Diskursen skapar nämligen en position för betraktaren som gör karaktären begriplig för denne. Genom att uppmana tittaren till att ta denna position skapar diskursen sin egen mening (2013:40).

Hall skriver att betraktare i relation till fiktiva verk ser på verket ur två vinklar, dels som utomstående från det men även som en del av det då tittaren identifierar sig med karaktärer i verket och därmed projicerar sig själv i verkets subjekt (2013:43f).

Representationen av ett subjekt handlar inte om huruvida det framställda subjektet avspeglar det verkliga subjektet. Representationen har dock betydelse för vår förståelse av det verkliga subjektet (Dreyfus & Rabinow 1983:20ff). Det betyder att sexköparna som framställs i dessa tv-seriers avsnitt inte kan sägas vara en avbild av verkliga sexköpare, men att de säger något om vår förståelse av sexköpare.

3. Metod

I detta kapitel beskrivs den metod vi valt som verktyg för att analysera materialet. Vidare presenterar vi det valda materialet mer ingående samt det urval vi gjort. Kapitlet avslutas med ett avsnitt metodkritik.

3.1 Kvalitativ innehållsanalys

För att analysera materialet utifrån tidigare beskrivna teoretiska ramverk har vi valt att använda en kvalitativ innehållsanalys av symptomatisk läsart. Detta eftersom en kvalitativ innehållsanalys studerar textens underliggande betydelse och den symptomala läsningen i sin tur ser texten som ett manifest uttryck för dess dolda innebörd. Detta till skillnad från en kvantitativ innehållsanalys, vilken enbart låter oss studera textens manifesta innebörd (Østbye, Knapskog, Helland & Larsenet 2003:64f). Den kvantitativa innehållsanalysen ger oss därmed inte de verktyg som behövs för att studera innebörden av avsnittens framställning av sexköpare.

Vidare kan studien kvalificeras som en fallstudie eftersom vi granskar ett fåtal fall. Studien kan därmed inte göra anspråk på att vara statistiskt representativ (Ekström & Larsson 2010:18), över exempelvis hur vanlig förekomsten är av sexköpare i tv-serier på Netflix. I relation till generaliserbarhet kan vi genom det teoretiska ramverket däremot analysera grundläggande strukturer och egenskaper (Ekström & Larsson 2010:18), i avsnittens framställningar.

Østbye, Knapskog, Helland och Larsen menar att det inte finns någon klar mall för hur en kvalitativ textanalys ska göras, men att det kräver ett visst perspektiv, det vill säga en teoretisk grund (2003:63). I praktiken innebär detta att man hämtar kunskap från de teoritraditioner som bäst belyser materialet och analysens problemformulering (Østbye et al. 2003:69). Som nämnt i teorikapitlet menar vi att det i vårt fall är Halls förståelse av representation och stereotypisering, Foucaults förståelse av subjekt samt Nussbaum definition av objektivering.

3.2 Tillvägagångssätt

Det är lämpligt att utgå från frågor vid analys av material likt vårt. Genom att ställa konkreta frågor till materialet kan vi bryta ner det, utan att förlora helhetsbilden (Ledin & Moberg 2010:160f).

I boken *Representation* (2013) presenterar Hall tio frågor (bilaga 1) man kan ställa en medietext. Frågorna är alla utformade efter representationsteorin och Halls tolkning av Foucaults förståelse av subjekt kopplat till representation (2013:38). Vidare är frågorna

anpassade till målningen *A Clinical Lesson at La Salêtrière* vilket gjort att vi behövt omformulera och anpassa dem till denna studies material.

Med utgångspunkt ur studies syfte och frågeställningar, Ledin och Mobergs redovisning av frågor som tillvägagångssätt, samt med inspiration från Halls frågor har vi utvecklat följande fyra metodfrågor att ställa till materialet:

1. Vilket budskap sänder sexköparens ålder, etnicitet, kön och sexuella läggning?
2. Vilket budskap sänder sexköparnas tal om sexköp och sexsäljare?
3. Vem är det som har kontroll under sexköpet, är det sexköparen eller någon annan karaktär?
4. Vilken typ av förståelse framhåller tv-seriernas avsnitt om sexköpare?

Dessa metodfrågor möjliggör det för oss att studera hur sexköparna framställs i tv-seriernas avsnitt. Utifrån detta kan vi dra slutsatser gällande huruvida sexköparna har några gemensamma drag samt avgöra vad för intryck som avsnitten ger av sexköpare.

3.3 Urval

Som tidigare nämnt syftar studien till att undersöka hur sexköpare framställs i tre samtida tv-serier samt vilken uppfattning dessa tv-serier är med och ger om sexköpare. Vidare har vi valt att studera tv-serier i Netflix svenska utbud. Begränsningen av att enbart studera tv-serier som är distribuerade eller producerade av Netflix har gjort att vi valt ut en viss grupp tv-serier framför andra. Detta innebär exempelvis att tv-serier producerade i Sverige för en svensk publik prioriterats bort. Som redogjorts i inledningen har internationell kultur fått en mer betydande roll för nationell kultur vilket gör det intressant att studera även icke-svenskproducerade framställningar av sexköpare.

Vidare hittade vi inte tillräckligt många fiktiva svenska tv-serier med sexköpare i huvudrollen. Eftersom uppsatsen undersöker just sexköpare är det viktigt att sexköparna i tv-serierna som analyseras har en relativt stor roll. Detta betyder att tv-serier med sexköpare i huvudrollen prioriteras framför andra tv-serier med sexköpare i mindre roller.

Anledningen till att vi valt att analysera tv-serier just från Netflix svenska utbud är för att Netflix är en av de mest populära streamingtjänsterna för rörlig bild i Sverige (Werliin

2017) och för att digitala streamingtjänster får en allt viktigare roll i det svenska samhället då dessa omsätter en allt större del av den svenska tv-marknaden (Karlsson 2019).

Vi valde att fokusera på enbart en genre för att eliminera skillnader i framställningarna beroende på genren. Fiktiva komedi tv-serier består ofta av korta avsnitt med lättsam handling och kan därmed tänkas tilltala en bred publik, därför valde vi att analysera tv-serier inom denna genre. Att de är just komedier innebär att avsnitten kan framkalla skratt hos tittarna genom att underminera sociala konventioner och utmana rådande normer. Sexköparna i de avsnitt som analyseras bör alltså förstås utifrån denna kontext, därför jämförs framställningarna med Kulicks (2005) studie gällande förståelsen av sexköpare i Sverige.

Det sista kriteriet för urvalet var att tv-serierna skulle ha producerats i och utspela sig i samtiden för studiens genomförande. Detta för att studien ämnar undersöka just samtida populärkultur. Vår definition av samtida är en tv-serie som haft premiär eller har en säsong som haft premiär senast hösten år 2018.

Utifrån ovanstående kriterier sökte vi på Google och Netflix med ord som: "comedy television series" och "sitcom" tillsammans med begrepp som "prostitution", och "selling sex", eller liknande. Detta genererade ett visst underlag. Utifrån studien syfte började sedan alla irrelevanta tv-serier rensas bort, så som tv-serier som var producerade innan hösten 2018 eller som utspelade sig i en tidsperiod annan än samtidens. Efter utgallringen bestod underlaget av fem tv-serier. Vi började då med att kollade på samtliga pilotavsnitt och de avsnitt av tv-serierna som berör ett sexköp. Utifrån detta gallrades ytterligare två serier bort. Tv-serierna *Bonding* (2019) och *Easy* (2016-2019) valdes bort då sexköparen inte var en tillräckligt central karaktär i avsnitten eller tv-serien. Efter detta återstod tv-serierna *Special*, *The Hook Up Plan* och *You Me Her*.

Special och *You Me Her* är amerikanska produktioner och utspelar sig i en amerikansk kontext och *The Hook Up Plan* är en fransk produktion och utspelar sig i en fransk kontext. Som beskrivet i teorikapitlet påverkas konstruktionen av en medietext av vilken kulturell kontext denna producerats inom. Det betyder att framställningen av sexköp i tv-seriernas avsnitt är beroende av vad som präglar de olika kulturella kontexternas syn på sexköp. Vi menar dock att tv-serierna, trots detta, är ett lämpligt material för studiens eftersom de finns tillgängliga på den svenska marknaden och på en populär streamingtjänst i Sverige. Samtliga är dessutom producerade inom en västerländsk kontext.

Begränsningen påverkades även av studiens redan satta tidsomfång. Nilsson menar att det är nödvändigt att göra yttre avgränsningar i ett material, då risken annars ökar att man missar det som ämnas undersökas (2010:131). Genom att välja ett avsnitt vardera av tv-serierna möjliggjorde vi alltså en mer djupgående analys, vilket genererar en bättre grund för att besvara studiens frågeställningar och uppfylla dess syfte.

3.4 Material

I detta avsnitt beskriver vi kort tv-serierna vi valt, mer specifikt vad de handlar om samt en kort presentation av de karaktärer som köper sex.

3.4.1 Special

Special är en tv-serie skapad för Netflix och hade premiär den 12 april år 2019. Det är en amerikansk komedi tv-serie bestående av åtta avsnitt. Den handlar om Ryan, en ung man med en mildare variant av cerebral pares, som försöker finna sin plats i livet. Tv-serien är uppbyggd som en typisk situationskomedi där huvudrollen Ryan befinner sig i olika vardagliga situationer som blir komiska.

I analysen använder vi oss av det tredje avsnittet, Chapter Three: Free Scones, eftersom det är i det avsnittet Ryan köper sex av den manlige sexsäljaren Shay.

3.4.2 The Hook Up Plan

*The Hook Up Plan/Plan Coeur*² är en tv-serie skapad för Netflix och hade premiär på plattformen den 7 december år 2018. Det är en fransk komedi tv-serie bestående av åtta avsnitt. Den handlar om ett kompisgäng av unga vuxna i Paris. En av karaktärerna, Elsa, har blivit lämnad av sin pojkvän. För att muntra upp henne bestämmer sig vännen Charlotte för att i smyg anlita en sexsäljare till att gå på dejt och ha sex med Elsa. Då Elsa är omedveten om att hon konsumerar betalda sexuella tjänster och Charlotte är den som faktiskt köper tjänsten har vi valt att främst analysera Charlotte som sexköpare.

I analysen utgår vi från säsongens andra avsnitt, Plan Secret. Det första avsnittet berör

---

² Vi kommer att använda oss av den engelska titeln i analysen eftersom det är den som använts för att marknadsföra serien i internationella sammanhang.

sexköp kort i slutscenen, vilket vi menar genererar ett för litet material i relation till de andra tv-seriernas avsnitt.

The Hook Up Plan är på franska men finns dubbad till engelska för att tilltala en internationell publik. Vi har valt att utgå från den engelska dubbningen eftersom allt vårt material då blir på samma språk, och för att vi själva inte talar franska.

3.4.3 You Me Her

You Me Her är en amerikansk drama-komedi tv-serie som är något äldre än de ovan nämnda. Tv-serien hade premiär år 2016 på den amerikanska kabelkanalen Audience Network. Utanför USA och Kanada är det dock Netflix som har sändningsrättigheterna och den marknadsförs som en Netflix Original. Tv-serien är år 2019 inne på sin fjärde säsong, alla säsonger består av tio avsnitt.

You Me Her handlar om ett medelålders gift par som köper tjänster av en sexsäljare. Paret, Jack och Emma, och sexsäljaren, Izzy, får känslor för varandra och under tv-seriens gång utvecklar de ett polyamoröst förhållande. Med i tv-serien finns även Jacks bror Gabe, som också köper sex.

I analysen utgår vi från första avsnittet, *Cigarettes and Funions and Crap*, från den första säsongen, då det är i detta avsnitt sexköp presenteras första gången.

3.5 Metodkritik

I denna uppsats utgår vi från Foucaults förståelse av subjekt. Som redogjorts i teorikapitlet menar Foucault att vår förståelse av subjektet är beroende av diskursen (1983:212f). Således har alltså vi en förståelse av sexköpare som är beroende av den nuvarande dominerande diskursen om vederbörande.

Som nämnt i kapitlet om tidigare forskning redovisar Kulick för att den svenska diskursen gällande sexköpare konstruerar en förståelse av sexköpare som en avvikande "art" (2005: 217). Vi som forskare kan antas vara påverkade av denna diskurs vilket problematiserar att vi i denna uppsats kritiskt ska granska sexköpare. Vi kan vidare anta att detta kommer påverka analysen och de slutsatser som dras utifrån den.

Utifrån detta resonemang menar vi att det därför är viktigt att vi synliggör oss själva. I inledningen av uppsatsen och i teorikapitlet har vi därför tydligt redovisat för det teoretiska

ramverk vi utgår från samt varför det är relevant att analysera materialet utifrån detta perspektiv. Vidare har vi genomgående i uppsatsen även motiverat våra val av metod, tillvägagångssätt och urval av material.

Genom detta skapar vi en transparens vilket möjliggör för läsaren att förstå studiens perspektiv, utgångspunkt och begränsningar.

4. Analys

4.1 Vilket budskap sänder sexköparens ålder, etnicitet, kön och sexuella läggning?

Genom att studera sexköparnas ålder, kön, etnicitet och sexuella läggning kan vi dra slutsatser gällande hur subjekten positioneras i avsnitten. Denna position har betydelse för hur verket i sin tur positionerar tittaren till subjektet, vilken vidare påverkar vår förståelse av det (Dreyfus & Rabinow 1983:20ff).

I avsnittet från *Special* är Ryan sexköpare. Ryan är en 28-årig vit amerikansk man med lätt cerebral pares. Han har en omhändertagande mamma som han bor hos eftersom hans sjukdom gör honom osäker på att ta hand om sig själv. Hans pappa är inte närvarande. Ryan har en relativt stabil ekonomisk bakgrund. Vidare är han öppet homosexuell, vilket framställs oproblematiskt.

Ryans cerebrala pares får honom att inte våga ta för sig socialt i den utsträckning han vill. De på hans jobb, inklusive vännen Kim, tror att Ryan har varit med om en bilolycka och att det är därför haltar och har muskelsammandragningar. Ryan gömmer sina sociala besvär bakom den påstådda olyckan och säger att han inte riktigt varit sig själv sedan dess.

Sexköparna i avsnittet från *You Me Her* är paret Jack och Emma samt Jacks bror Gabe. Jack och Emma är ett vitt amerikansk par i trettioårsåldern boendes i en finare förort. De är ett typiskt par tillhörande medelklassen, med villa och hund. I avsnittet framkommer det att Jack och Emma börjat glida ifrån varandra. Deras brist på sexliv anges vara den orsakande faktorn till detta. För att återuppliva sexlivet med Emma beslutar sig Jack, på inrådan från Gabe, för att anlita en sexsäljare.

Mötet med sexsäljaren Izzy går dock inte som planerat då Jack istället för att ha sex med henne, samtalar och får känslor för Izzy. Jack ångrar sig efter mötet och berättar om

händelsen för Emma som blir upprörd och själv bestämmer träff med Izzy. Precis som Jack blir även Emma intresserad av Izzy.

Jacks bror Gabe är en vit amerikansk medelålders gift man. I det första avsnittet medverkar Gabe enbart i en scen, i vilken han berättar för Jack att han köper sex för att förbättra sitt sexliv med sin fru. Andra karaktärer ifrågasätter Gabes omdöme. Ett exempel på detta är följande replik då Emmas vän Carmen säger: *He [Jack] took relationship advice from his loser brother?*

Avsnittet från *The Hook Up Plan* är annorlunda jämfört med de övriga två tv-serierna då karaktären som betalar för sexköpet inte är den som konsumerar tjänsten. Det är karaktären Charlotte som bestämmer sig för att hjälpa sin vän Elsa som är hjärtekrossad efter att ha blivit lämnad av sin pojkvän. Utan Elsas vetskap anlitar därför Charlotte sexsäljaren Jules till att gå på dejt och ha sex med Elsa. Som tidigare nämnt gör detta Charlotte till köparen och Elsa till den ovetande konsumenten.

Charlotte är en ung vit bekymmerslös bohemisk fransyska. Hon bor på övervåningen hos sin bror eftersom hon har det svårt ekonomiskt. Ekonomin är dock ingenting som oroar henne, vilket tyder på att hon har ett skyddsnät att falla tillbaka på. Vidare är Charlotte en pådrivande person som engagerar sig i sina vänners liv.

Det finns likheter i framställningen av sexköparna i samtliga avsnitt då de är sympatiska personer med goda intentioner till sexköpen. Charlotte anlitar en sexsäljare för att muntra upp sin vän. Jack köper tjänster av en sexsäljare för att rädda sitt äktenskap. Emma vill ta reda på varför hennes man Jack blivit förtjust i sexsäljaren och köper därför en träff med samma säljare. Ryan köper sex för att bli av med oskulden och öka sitt självförtroende. Den femte sexköparen, Gabe, framställs inte lika sympatisk som resterande, hans intentioner är dock desamma som Jacks, nämligen att förbättra sitt äktenskaps sexliv. Alla dessa karaktärer konsumerar dock inte tjänsten. Jack tackar nej Izzys erbjudande om att ha sex och Charlotte köper inte tjänsten för att konsumera den själv utan för att Elsa ska konsumera den, något hon dock inte gör i avsnittet.

Avsnitten sätter sexköparen i en position utifrån vilken det är menat att tittaren ska tycka om denne. Vidare är det intressant att sätta framställningarna i relation till synen på sexköpare i verkligheten.

Som nämnt i kapitlet om tidigare forskning hävdar Kulick att den svenska diskursen producerar en förståelse av sexköpare som en avvikande "art". Kulick menar att sexköpare förstås som perversa och psykiskt sjuka (2005:217), något avsnittens positionering av sexköpare talar mot. Som nämnt i kapitlet om urval är tv-serierna inte svenska utan amerikanska och franska. Att sexköparna positioneras annorlunda i dessa tv-serier jämfört med den svenska diskursen kan därmed bero på att de producerats i andra kulturella kontexter, vilka kan ha andra förståelser av sexköpare. På grund av Netflix finns dock dessa tv-serier nu i en svensk kontext och därmed finns de i den svenska diskursen gällande sexköpare. Till skillnad från den diskurs Kulick beskriver positioneras samtliga sexköpare i tv-seriernas avsnitt utifrån sina goda intentioner. De flesta framställs genom detta som sympatiska personer. Vidare resonemang angående detta förs i studiens slutsats.

Det finns både likheter och skillnader i framställningen av sexköpare i avsnitten jämfört med tidigare forskning gällande framställning av sexköpare i populärkulturen. Coy, Wakeling och Garners studie visar på att den typiska sexköparen i populärkulturen är en man som köper sex av en kvinna (Coy, Wakeling & Garner 2011:444). Detta stämmer in på två av sexköparna i avsnitten, Gabe och Jack. Detta stämmer dock inte in på resterande tre sexköpare eftersom dessa karaktärer är queer, kvinna eller både queer och kvinna.

Vår studies resultat skiljer sig alltså jämfört med tidigare forskning om framställningen av sexköpare i populärkulturen. Avsnitten vi undersöker inkluderar fler typer av människor i rollen som sexköpare. Genom att inkludera olika kön och sexuella läggningar breddas bilden om vem en sexköpare kan vara i fiktiva verk. Som nämnt i teorikapitlet kan framställningen av ett subjekt påverka vår uppfattning om det verkliga subjektet (Dreyfus & Rabinow 1983:20ff). Detta betyder att avsnitten skulle kunna bidra till att bredda den allmänna förståelsen gällande vem som kan köpa sex. Detta kan dock inte säkerställas enbart med en kvalitativ textanalys.

4.2 Vilket budskap sänder sexköparnas tal om sexköp och sexsäljare?

För att få ytterligare förståelse över hur avsnitten positionerar sexköparen är det lämpligt att studera hur dessa karaktärer betraktar och talar om de karaktärer som säljer sex. Som nämnt i teorikapitlet är språk en central aspekt när det kommer till vår förståelse av saker och ting (Foucault 202:110f). Genom att analysera hur sexköpare i dessa avsnitt talar om sexköp och

sexsäljare möjliggörs därmed ytterligare förståelse för hur verken positionerar de sexköpande karaktärerna. För att analysera detta kommer vi att använda oss av Nussbaums definition av objektifiering (1995) och Halls redogörelse för stereotypisering (2013).

I avsnittet från *You Me Her* berättar Gabe för Jack att han gjort något ingen kan få reda på, med detta syftar han till att han köpt tjänster av en sexsäljare. Jack tror att Gabe menar att han varit otrogen, på detta svarar Gabe: *No, no. It's too messy*. Detta visar på att Gabe inte betraktar sexköp som otrohet. Det tyder vidare på att han inte betraktar sexsäljare som individer utan snarare som objekt. En individ kan man vara otrogen med, det kan man inte med enbart ett objekt. Utifrån Nussbaums begrepp instrumentalitet kan Gabes objektifiering förstås då han syftar till sexsäljarna som objekt han använder för att bättra sitt äktenskaps sexliv. Som nämnt i teorikapitlet menar Nussbaum att instrumentalitet åsyftar en typ av objektifiering som reducerar en person till att existera för att uppfylla endast ett syfte.

Ett liknande scenario finns i avsnittet från *The Hook Up Plan*. Charlotte visar sin vän Milou appen hon använt för att hitta sexsäljaren Jules. Hon scrollar igenom den och säger: *It's a new app, it's awesome, It's like a Deliveroo³ for your pussy. Check this out it's full of cocks!* Charlotte talar om sexförsäljning på ett sätt som likställer köp av sex med köp av mat. I citatet reducerar Charlotte sexsäljarna till att existera för ett syfte samtidigt som hon tydliggör att de är utbytbara objekt, en typ av objektifiering Nussbaum kategoriserar som fungibilitet. Charlotte säger att appen är: *full of cocks!* vilket tyder på denna utbytbarhet då sexsäljarna inte värdesätts som personer utan framställs utbytbara då de reduceras till en kroppsdel som de alla har och som fyller samma funktion.

Ovanstående två exempel visar på sexköpare som i sitt språkbruk objektifierar sexsäljare. Sexköparna som uttrycker denna objektifiering blir inte ifrågasatta av resterande karaktärer angående detta. Det tyder på att det både är de karaktärerna och i viss mån även verket i sig som objektifiera de sexsäljande karaktärerna. Genom att objektifieringen sker okommenterat bidrar avsnitten med att sända budskapet att det är okej att objektifiera sexsäljare.

Enligt Foucaults förståelse av talets makt (2002:110) utövar Gabe och Charlotte makt genom denna objektifiering då deras språk berövar sexsäljarna element som gör dem till individer. Språkbruket positionerar alltså sexsäljaren på ett visst sätt vilket kan påverka synen

---

³ En online matleveranstjänst

på denne och legitimera en viss typ av behandling gentemot denne. Genom att Gabe och Charlotte talar om sexsäljarna som objekt kan de behandla dem därefter.

Ett annat typ av språkbruk som berövar karaktärer element som gör dem till individer är stereotypisering (Hall 2013:247). En scen i avsnittet från *You Me Her* som kan studeras utifrån detta är då Jack och sexsäljaren Izzy sitter i ett hotellrummet under sitt första möte och pratar. Izzy berättar för Jack att hon inte kommer överens med sin pappa. Jack svarar då ironiskt: *So you're an escort with daddy issues? That's so rare.* Hall skriver att stereotypisering bygger på att reducera en människa till vida kända karaktärsdrag (2013:247). Citatet vittnar om att Jack ser Izzy som en stereotyp då han länkar hennes problem till något som tillhör alla människor som säljer sex. Denna stereotypisering kan jämföras med Hirschman och Sterns (1994) studie som påvisar att verk gjorda ur en manlig synvinkel reducerar sexsäljande kvinnor till stereotyper (1994:576). Ovanstående exempel är dock det enda tillfället i avsnittet från *You Me Her* som Jack reducerar Izzy till stereotypen sexsäljare.

Ett annat exempel på Jacks språkbruk är när han talar med Izzy om sitt äktenskap: *My marriage is in this, like, weird place. I really don't talk about it with anyone, but for some reason, I feel comfortable talking about it with you.* Hans anförtroende till Izzy tyder på att han ser henne som något mer än stereotypen sexsäljare. Citatet vittnar vidare om att Jack använder Izzy för emotionellt arbete, därmed kan situationen förstås utifrån instrumentalitet. Izzy fyller enbart en funktion för Jack och han använder henne för ett specifikt syfte, att tala om sitt äktenskap.

I avsnittet från *Special* köper Ryan sex efter påtryckningar från vännen Kim som fått reda på att Ryan är oskuld. Ryan är tveksam till sexköpet då han är rädd att de ska skada hans image men Kim försäkrar honom om att det inte är en stor grej: *If you have clogged pipes, you call a plumber [...] if you need to have sex, there are people who can help you have sex.* Citatet tyder på att Kim ser sexförsäljning som ett arbete vilket kan likställas med andra arbeten. Genom att tala om sexförsäljning på detta sätt normaliserar Kim inte bara köp av sex utan legitimerar även sexförsäljning som yrke.

Ovanstående exempel på språkbruk har en bidragande faktor till den typ av uppfattning avsnitten sänder om sexköpare, en aspekt vi analyserar vidare senare i analysen.

4.3 Vem är det som har kontroll under sexköpet, är det sexköparen eller någon annan karaktär?

Foucault menar att det inte finns en direkt eller ensidig maktrelation mellan de härskande och dem de härskar över utan att makt bör förstås som en mängd styrkeförhållanden (2002:104). Vidare redovisar han för att subjekt kan förstås utifrån makt då denna är beroende av någon annan genom kontroll och sig själv genom självkänedom (Foucault 1983:212). Genom att analysera framställningen av kontroll i avsnitten kan vi dra slutsatser om hur verken positionerar sexköparna.

Följande kommer vi därför analysera vem som har kontroll under sexköpet samt vad vi kan säga om framställningen av maktrelationer köpare och säljare emellan.

Som tidigare nämnt är det huvudkaraktären Ryan som med påtryckningar av vännen Kim köper sex i avsnittet från *Special*. De sitter hemma i Ryans säng när Kim visar Ryan sexsäljaren Shays hemsida:

KIM: Meet the P that is going to take your V. // RYAN: I don't think my A can take that. // KIM: Eh. Some lube and a can-do attitude, you'll be fine.

Scenen visar på att det är Kim och Ryan som har kontroll över sexköpet. Kim har valt en person hon menar passar Ryan och denna person har ingen röst i frågan. Detta tyder på att det finns en maktrelation i köpet. Något som Coy, Wakeling och Garner skriver att all sexförsäljning bygger på (2011:442).

Framställningen av kontroll skiftar dock under mötet mellan Ryan och Shay. Ryan kommer finklädd hem till Shay och är uppenbart nervös. Shay märker att Ryan är nervös vilket verkar påverka Shays bemötande då han är lugn och omhändertagande. Han hjälper Ryan av med kläderna, tar det långsamt och frågar genomgående under mötet om allt känns okej. Under själva samlaget ligger Ryan på rygg och är passiv. Ryans nervositet och passivitet gör att det framstår som att Shay har kontroll över situationen. Efter samlaget initierar även Shay till att de myser.

Utifrån Ryans nervositet och oerfarenhet, tillsammans med Shays välvilliga inställning och kontroll över situationen kan vi dra slutsatsen att Shay har makt under sexköpet. Shay säger vidare att han känner sig hedrad över att få vara med under Ryans sexdebut, vilket tyder på att han själv får ut något av mötet. Ryan som sexköpare framställs då inte göra något mot sexsäljarens vilja.

I avsnittet från *You Me Her* sker två betalda möten mellan sexsäljare och sexköpare. Precis som i avsnittet från *Special* sitter sexköparen på kontrollen till en början i och med betalningen. Detta skiftar dock i båda mötena. Det första köpet är mellan köparen Jack och säljaren Izzy. När Jack väntar på Izzy på sitt hotellrum är han nervös och ångerfull, vilket gör att han skickar ett sms för att avboka. Izzy står dock redan utanför dörren och trots att Jack försöker dra sig ur går Izzy in i rummet. Izzy övertygar Jack om att de ska spendera den tid han köpt av henne tillsammans. Här positioneras Jack som passiv då han följer Izzys direktiv. Båda karaktärerna är dock osäkra på vad de givit sig in på, de svamlar och är uppenbart nervösa över mötet. Trots detta är Izzy genomgående den aktiva i mötet, hon ber Jack berätta om sitt liv och berättar om sitt eget för honom. Hon tar även initiativ till att de ska ha sex, något Jack i sista stund säger nej till då han känner sig ångerfull för vad han är påväg att göra bakom ryggen på sin fru.

I en senare scen är det Jacks fru Emma som köpt en träff med Izzy på en bar. Mötet gör Emma känslös och hon bestämmer sig för att gå. Izzy bemöter detta genom att sträcka ut sin fot under bordet och börja smeka Emma mellan benen. Emma blir chockad av Izzys handling, men låter henne fortsätta. Här är det inte Izzy som tar initiativ till samtal, men det är återigen hon som tar initiativ till sexuell handling. Att Izzy är den initiativtagande av dem två kan dock bero på att hon som karaktär spelar rollen sexsäljaren vilken tillskriver henne vissa egenskaper och förväntningar. Den sexuella handlingen positionerar köparen som passiv och säljaren som aktiv. Att Izzy tar sig friheten att börja smeka Emma mellan benen tyder på att hon har kontroll över situationen och att hon får ut något av mötet då handlingen är ett försök till att få Emma att stanna.

Genom dessa två scener framställer avsnittet från *You Me Her* det som att sexsäljaren har mer kontroll än köparen. Denna framställning är dock inte helt enkelriktad eftersom Izzy i båda köpen blir osäker över sitt handlande. I scenen där Izzy smeker Emma börjar Izzy svamla efter ett tag: *Do you want me to stop? Shit, am I freaking you out?* Emma ber då henne vara tyst och fortsätta. Därmed skiftar kontrollen från Izzy till Emma, då Izzy är nervös och Emma den drivande i att akten ska fortsätta. I scenen med Jack är det han som sätter stopp för samlaget, även om Izzy tar initiativet är det alltså Jack som har kontroll över om de ha sex eller inte.

Framställningen av Jack och Emma som passiva är betydelsefull när det kommer till makt. En passiv person framstår inte som lika hotfull som en aktiv. Genom att Izzy tar initiativ till sexuella handlingar framställs det också som hon har en form av makt över Jack och Emma. Hon tillåter sig röra Emma intimt vilket är exempel på maktutövning då hon tar sig rätten att röra någons annans kropp utan dennes uttryckta samtycke.

Avsnittet i *The Hook Up Plan* är annorlunda i relation till de andra två tv-seriernas avsnitt då den som köper sex inte köper det till sig själv. Som tidigare nämnt är det Charlotte som i hemlighet betalt sexsäljaren Jules för att gå på dejt och ha sex med Elsa. Under dejten försöker Jules få Elsa att ha sex med honom, men hon drar sig undan.

I ett senare samtal blir Jules utskäld av Charlotte eftersom han inte haft sex med Elsa. Charlotte säger: *What the fuck's going on? I paid you for the full show, not for a mix plate and bedtime.* Jules förklarar att han inte kunde göra något eftersom Elsa inte var intresserad av att ha sex med honom. Charlotte svarar då: *She's just nervous, dude. I'm paying you to get inside her fortress.* Jules säger då att om hans kunder inte vill ha sex med honom så gör han aldrig något. Charlotte viftar bort hans ursäkt och säger att den andra dejten hon köpt måste sluta med att Jules har sex med Elsa.

Köparen Charlotte har kontroll över säljaren Jules då hon ger honom tydliga direktiv för vad han ska göra på dejterna. Samtidigt förväntar hon sig att Jules som är säljaren ska ta kontroll över dejten och initiativ till samlag med den ovetande Elsa.

När Charlotte säger att Jules måste ha sex med Elsa på andra dejten svarar Jules att han ska försöka. Charlotte ryter då till: *No, not just try! You make it happen, dude!* samtidigt som hon slår till honom på armen. Jules ifrågasätter inte att han blir slagen av Charlotte. Detta slag kan ses som mindre betydande då Jules är man samt större och längre än Charlotte, men det tyder på hennes makt i situationen. Detta kan sättas i relation till Skilbreis resonemang om att sexköp bör förstås utifrån könsmaktsordningen, mer specifikt att sexköp kan ses som ett uttryck för mäns kontroll över kvinnor (2017:42). I avsnittet från *The Hook Up Plan* är det en kvinna som köper sex och en man som säljer sex. Trots detta sker, som ovan beskrivet, ett maktutövande, vilket tyder på att detta sexköp måste förstås utifrån en annan typ av maktdimension än den som finns i könsmaktsordningen.

Charlottes slag kan bland annat ses som ett uttryck för den maktdimension som finns i det ekonomiska utbytet mellan dem. Som tidigare nämnt menar Foucault att makt finns

inneboende i det område där styrkeförhållandena existerar (2002:103). Den ekonomiska processen medför alltså maktrelationer (Foucault 2002:104f). Charlotte tar sig rätten att behandla Jules som ovanstående scen beskriver då det skett ett ekonomiskt utbyte och han inte uppfyllt sin del av överenskommelsen.

Vidare menar Foucault att den ekonomiska processen kan ses som ett resultat av en mängd andra maktrelationer (2002:104f). Jules tystnad i förhållande till slaget tyder på en maktrelation vilken rättfärdigar Charlottes behandling av honom. Framställningen av Jules som tyst i detta läge kan tyda på att han, likt Izzy, förstås i rollen som sexsäljare och att denna positionering rättfärdigar köparen att behandla säljaren på detta sätt.

Under samtliga sexköp i avsnitten framställs det till en början som att köparen har kontroll över mötet, då det är denne som betalat för att mötet ska ske. Under mötets gång skiftar dock denna framställning av kontroll. Gemensamt för avsnitten från *Special* och *You Me Her* är att samtliga möten mellan sexsäljare och sexköpare på ett eller annat sätt positionerar köparen som passiv. Denna passivitet påverkar framställningen av karaktären i egenskap av sexköpare och därmed påverkas vår förståelse av denna. Maktrelationerna framställs vara till samtliga av avsnittens sexsäljares fördel. Eftersom sexköparen inte sitter på kontrollen under mötet upplevs de heller inte utgöra något ett hot gentemot säljaren. Avsnitten bidrar alltså med en förståelse av att sexköpare och sexsäljare sitter på kontroll under sexköpet, vilket bidrar med en förståelse av att karaktärerna Izzy, Shay och Jules säljer sex frivilligt. Detta påverkar förståelsen av sexköparna eftersom de då inte gör något fel när de köper sex.

4.4 Vilken typ av förståelse framhåller tv-seriernas avsnitt om sexköpare?

I denna del av analysen studerar vi sexköparnas handlande mer djupgående, för att på så sätt avgöra vad för typ av uppfattning avsnitten ger om sexköpare. Denna förståelse är även beroende av resultatet från ovanstående analysdelar, något vi återkommer till i studiens slutsats.

Avsnittet från *You Me Her* presenterar sexköp som en diskutabel handling. Innan Gabe berättar för Jack att han har anlitat en sexsäljare säger han: *I may or may not have done something in another dimension that one one in this universe could ever know about*. Denna replik reproducerar uppfattningen om att sexköp inte är något man talar högt om. Detta är

dock det enda tillfället i avsnittet när det presenteras på detta sätt. Följande exempel visar på att andra sexköp i avsnittet problematiseras på andra sätt.

När Jack berättar för Emma att han köpt tjänster av en sexsäljare blir Emma upprörd. Det som upprör är dock inte faktumet att han köpt tjänster av en sexsäljare, konflikten handlar istället om att Jack varit otrogen.

I en senare scen berättar Emma för en vän hur jobbigt hon tycker det är att Jack gillade Izzy och att han anförtrodde sig åt henne: *I mean, it's worse than if he just fucked her, right?* Citatet tyder på att Emma hade föredragit om Jack enbart haft sex med Izzy. Otroheten framställs därmed som ett större problem än sexköp.

Ovanstående beskrivna scen kan jämföras med scenen i avsnittet från *Special* där Kim presenterar sexsäljaren hon valt. Ryan säger till Kim att det känns desperat att behöva betala för sex. Kim försäkrar Ryan om att alla hennes vänner köper sex hela tiden och att det inte är någonting konstigt med det. Ryan svarar då sarkastiskt: *Yeah, and I'm sure they also have a lot of sex that they don't pay for.* Detta indikerar att Ryan ställer sig kritisk till sexköpet eftersom han inte lyckas ha sex med någon utan att betala för sig. Precis som i *You Me Her* är det inte den moraliska aspekten av sexköp som problematiseras.

Ansvar för sexköpet i avsnittet från *Special* förskjuts till vännen Kim som initierar och normaliserar handlingen. Genom att driva på sexköpet hjälper hon sin osäkra vän till att utvecklas som person. Ryans osäkerhet, som är en konsekvens av hans sjukdom, är en viktig del i förståelsen av sexköpare som avsnittet framställer. Avsnittet framställer det därmed som att det finns legitima anledningar till att köpa sex, i detta fall osäkerhet.

I avsnittet från *You Me Her* framställs det som att det finns en skillnad mellan andra sexköpare jämfört med Jack och Emma som sexköpare. I ett samtal med Izzy distanserar sig Jack från andra män som köper sex: *The reason why I hired you is to save my marriage, actually. I don't think I'm like the other guys that hire you, to be honest. I came to this with, like, really good intentions.* Eftersom Jack hade goda avsikter med sitt köp är han inte som andra män som köper tjänster av Izzy. Detta förutsätter att andra män haft onda avsikter. Därmed framställs det som att det finns ett rätt och ett fel när det gäller sexköp, att rädda sitt äktenskap förmedlas vara en legitim anledning till att köpa sex.

Senare i avsnittet från *You Me Her* söker Jack upp Izzy. När Izzy kommer hem står han utanför hennes lägenhetshus och väntar. Han berättar för Izzy att han inte kunnat gå

vidare efter deras möte, då han fått känslor för henne. Avsnittet framställer Jacks uppsökande av Izzy som en romantisk gest. I bakgrunden av deras samtal spelas en glad stämningsfull melodi och Izzy lägger ingen värdering i att Jack sökt upp hennes adress. Avsnittet ger därmed intrycket av att Jack i sin roll som sexköpare kan handla på detta sätt, då han har goda intentioner.

I avsnittet från *The Hook Up Plan* vinklas sexköpet annorlunda då Charlotte inte köpt sex till sig själv, utan till Elsa. När Milou, en vän till både Elsa och Charlotte, får reda på vad Charlotte gjort börjar hon skälla ut Charlotte. Milous utskällning ifrågasätts av Charlotte då hon säger: *I thought you wanted to help Elsa*. Repliken tyder på att Charlotte inte ser någon problematik med att köpa sex. Milou svarar henne: *It's illegal and you know it!* Detta är dock ingenting som ändrar Charlottes inställning. Istället är det Milou som ändrar sig, då de båda får reda på att Elsa har haft en trevlig dejt.

I och med ovanstående redogörelse presenterar avsnittet från *The Hook Up Plan* två olika perspektiv på sexköp. Då Milou backar och väljer att inte säga något till Elsa framstår dock kritiken hon gett Charlotte som mindre viktig. Charlotte behöver därmed inte ta ansvar för sitt handlande. I och med detta förmedlar avsnittet främst en syn på sexköp vilken stämmer överens med de andra tv-seriernas avsnitt, nämligen att det är okej att köpa sex om man har goda intentioner och är en bra person.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att samtliga sexköpares handlingar i avsnitten skapar en representation av sexköpare som vanliga personer, det vill säga inte som förövare utan som sympatiska människor som är som vem som helst. Vidare har alla goda intentioner till sexköpen, vilket legitimerar handlandet.

Inga sexköp i avsnitten har negativa konsekvenser för sexsäljaren. Därmed skapar avsnitten en uppfattning om att sexförsäljning inte har några negativa aspekter för säljaren. Coy, Wakeling och Graner påvisar att andra populärkulturella verk också framställer sexförsäljning på detta sätt, vilket de menar osynliggör många verkliga sexsäljares utsatthet (2011:443ff). Detta gör att sexköparna i avsnitten inte sammankopplas men denna typ av problematik, vilket tillsammans med karaktärernas goda intentioner möjliggör en position för sexköparna som goda personer. Framställningen kan därmed agera som en typ av motdiskurs gällande förståelsen av sexköpare i svensk kontext.

Vår förståelse av subjektet är beroende av hur vi positionerar oss i förhållande till det (Dreyfus & Rabinow 1983:20ff). Tv-seriernas avsnitt framställer sexköparna på ett annorlunda sätt än vad Kulick (2005) redovisar vara den svenska diskursens positionering. Detta tillsammans med avsnittens tystnad gällande sexsäljarnas liv möjliggör en annan typ av förståelse av sexköpare, en motdiskurs som kan påverka den dominerande svenska diskursen. Ett resonemang vi återkommer till i studiens slutsats.

5. Slutsats och avslutande diskussion

5.1 Slutsats

Utifrån denna analys kan vi dra slutsatsen att samtliga sexköpare i dessa avsnitt har vissa gemensamma drag. De alla har stabila liv, både när det kommer till sociala och ekonomiska förhållanden. De är vita och tillhör medelklassen, något som tyder på deras privilegierade position i samhället. Vidare är även alla vanliga personer med goda intentioner till sina sexköp. I och med att sexköparna framställs som vanliga och sympatiska personer blir det lättare för betraktaren att identifiera sig med sexköparen, vilket påverkar hur vi förhåller oss till sexköparna och därmed vår förståelse av dessa (Hall 2013:43f).

Denna framställning går emot vad tidigare forskning (Kulick 2005) vittnar om är den svenska diskursen gällande sexköpare. Det vill säga sexköpare som en av avvikande "art". Detta kan beror på att tv-serierna, som tidigare nämnt, är skapade i USA och Frankrike. Eftersom de finns tillgängliga på den svenska marknaden kan de dock kunna komma påverka den svenska diskursen kring sexköpare. Enligt Foucault (2002:110f) kan framställningen då sägas utgöra en motdiskurs, ett motstånd, till den dominerande diskursen. Denna typ av motdiskurs innehar en maktdimension då den framhåller en annan typ av förståelse av sexköpare gentemot vad den dominerande diskursen om sexköpare producerar.

Vidare går även fler av sexköparna i avsnitten emot vad tidigare forskning (Hirschman & Stern 1994) och (Coy, Wakeling & Garner 2011) om fiktiva sexköp påvisar vara den typiske sexköparen. I avsnitten är det nämligen inte bara hetrosexuella män som köper sex utan även heterosexuella kvinnor och queerpersoner. Detta tyder på att det skett en förändring gällande populärkulturella framställningar av sexköpare sedan dessa båda studier utfördes.

Förändringen i populärkulturen kan tyda på att samhällets förståelse av sexköp och sexköpare har förändrats. Som nämnt i inledningen menar Lindgren att en betydande del av vår uppfattning om världen avspeglas i populärkulturen (2009:55).

Till skillnad från sexköparna i avsnitten från *Special* och *You Me Her* köper inte sexköparen i *The Hook Up Plan* sex till sig själv. Sexköparen är i detta avsnitt mer aktiv i att den som säljer sex ska genomföra den sexuella akten, än sexköparna i de andra tv-seriernas avsnitt. Detta ger intryck av att sexköparen har rätt till säljarens kropp, då denne betalat.

I avsnittet av *The Hook Up Plan* är det dock, precis som i de ovan nämnda tv-seriernas avsnitt, sexsäljaren som är den aktiva i mötet med själva konsumenten. Detta bidrar till en förståelse av sexköpare som en ofarlig person som inte kräver något av sexsäljaren, och som då heller utsätter denne för något övergrepp. Vilket intryck avsnitten ger av sexköpare är vidare beroende av sexköparnas språkbruk, deras anledning till att köpa sex samt framställningen av dem som personer.

Anledningarna till att personerna i avsnitten köper sex - få hjälp med att förlora oskulden, muntra upp sin vän eller förbättra sitt äktenskap - framställs som goda. Sexköparna talar vidare om sexsäljare med en viss grad av objektifiering och stereotypisering, men främst normaliserar de sexköp och legitimerar försäljning av sex som ett yrke. Detta tillsammans med att sexköparna framställs som goda personer bidrar till att avsnitten ger intrycket av att det finns goda sexköpare med legitima anledningar till att köpa sex.

Positioneringen av sexköparna är vidare beroende av hur sexsäljarna framställs i avsnitten. Samtliga framställningar i tv-seriernas avsnitt vittnar om att både sexköparen och sexsäljaren sitter på kontroll under mötet. Sexsäljaren är den mer aktiva och initiativtagande parten. Avsnitten ger därmed intrycket av att båda parter sitter på makt under mötet.

Att sexsäljaren är den initiativtagande av dem två kan bero på att denne förstås utifrån en diskurs som tillskriver sexsäljaren vissa egenskaper och förväntningar. Genom denna framställning kan man argumentera för att avsnitten ger intrycket av att säljaren får ett utbyte av sexköpet. Detta kan förmedla en förståelse av sexköpare vars handlingar uppskattas av sexsäljare.

Sammanfattningsvis kan vi argumentera för att dessa tv-seriers avsnitt ger intrycket av att det finns en god sexköpare. Sexköpen som den gode sexköparen gör genererar ingen skada för säljaren vilket vidare legitimerar sexköpet. Likt tidigare studier (Coy, Wakeling & Garner

2011) minimeras dessa sexköpares ansvar över sexköpet. Samtidigt är det meningen att tittarna ska förstå deras handlingar. Då sexköparna är sympatiska personer med god karaktär uppmanas tittaren till en position utifrån vilken man förstår deras sexköp som legitima handlingar. Viktigt att poängtera är dock att tittarna inte nödvändigtvis tolkar sexköparna i enlighet med hur avsnitten framställer dem. Som tidigare nämnt menar Hall att vi inte kan avgöra hur en betraktare kommer att avläsa en medietexts budskap. Att dessa tv-serier framställer sexköpare som sympatiska och goda personer betyder inte att publiken till verken uppfattar dem som det. Publiken kan likaväl göra en oppositionell läsning som ser de sexsäljande karaktärerna som förövre även om tv-serierna inte framställer dem på detta sätt.

5.2 Avslutande diskussion

Denna studie möjliggör ett kritiskt förhållningssätt till framställningen av sexköpare i tre komedi tv-serier i samtida populärkultur. Vidare bidrar den till förståelse av vilken betydelse dessa framställningar kan ha för vår uppfattning om personer som köper sex samt handlingen i sig. Som en del av forskningsfältet om sexköp i populärkultur bidrar uppsatsen med forskning fokuserat på sexköpare och inte sexsäljare, ett fokus som tidigare forskning (Skilbrei 2017:39) vittnar om är underrepresenterat.

I analysen synliggörs gemensamma drag bland framställningen av sexköpare. Vidare framställs de som vanliga personer som är okritiska till det faktum att de köper sex. Enligt Lindgren har populärkulturens texter en betydande roll för hur vi formar vår världsuppfattning (2009:55). Studiens resultat öppnar därför upp för vidare diskussion gällande huruvida samtida tv-serier på den svenska marknaden bidrar till förändring i den svenska diskursen om sexköpare, samt vad detta kan ha för konsekvenser för sexsäljare.

Vidare består studiens material av tre tv-serier i komedigenren. Som nämnt i kapitlet om urval kan komedier ha syfte att vara roliga genom att underminera sociala konventioner, vilket kan tänkas ha betydelse för hur sexköpare framställs. Således är förslag på vidare forskning att göra en jämförande studie mellan tv-serier från fler genrer. Exempelvis en jämförelse av framställning av sexköpare i komedi tv-serier respektive drama tv-serier, med syfte att belysa huruvida tv-seriernas genre har betydelse för framställning av subjekten sexköpare.

6. Källförteckning

6.1 Tryckta källor

Coy, M, Wakeling, J och Garner, M. (2011) Selling sex sells: Representations of prostitution and the sex industry in sexualised popular culture as symbolic violence. *Women's Studies International Forum*. 34 (5), ss. 441-448

Dreyfus, H.L. & Rabinow, P (1983). *Michel Foucault: beyond structuralism and hermeneutics*. 2. uppl. Chicago: Univ. of Chicago Press

Foucault, M (1980). Truth and Power. I *Power/knowledge: selected interviews and other writings 1972-1977*. 1. Amerikanska uppl. New York: Pantheon

Foucault, M (1983) The subject and power. I Dreyfus, H. L. & Rabinow, P *Michel Foucault: beyond structuralism and hermeneutics*. 2. uppl. Chicago: Univ. of Chicago Press

Foucault, M (2002). *Sexualitetens historia Bd 1 Viljan att veta*. Ny utg. Göteborg: Daidalos

Ekström, M och Larsson, L (2010). Inledning. I Ekström, M & Larsson, L (red.) *Metoder i kommunikationsvetenskap*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur

Hall, S. (2006). Encoding/Decoding. I Durham, Meenakshi Gigi och Kellner, Douglas M. (red.) *Media and Cultural Studies KeyWorks*. Rev. uppl. Malden, MA: Blackwell Publishing, 163-173

Hall, S (2013). The work of representation. I Hall, S, Evans, J och Nixon, S (red.). *Representation*. 2. uppl. London: SAGE

Erika Andersson och Sofia Jung
MKVA22:4 - Institutionen för kommunikation och medier

Hall, S (2013). The spectacle of 'others'. I Hall, S, Evans, J och Nixon, S (red.).
Representation. 2. uppl. London: SAGE

Hirschman, E.C. och Stern, B.B. (1994) "Women As Commodities: Prostitution As Depicted
in the Blue Angel, Pretty Baby, and Pretty Woman". *Advances in Consumer Research*. 21 (1),
ss. 576-581

Kulick, D (2005) Four Hundred Thousand Swedish Perverts. *GLQ: A Journal of Lesbian &
Gay Studies*. 11 (2), ss. 205-235.

Ledin, J. och Moberg, U. (2010) Textanalytisk metod. I Ekström, M & Larsson, L (red.)
Metoder i kommunikationsvetenskap. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur

Lindgren, S (2009). *Populärkultur: teorier, metoder och analyser*. 2. rev. uppl. Stockholm:
Liber

Nussbaum, M.C. (1995) Objectification. *Philosophy & Public Affairs*. 24 (4), ss. 249-291

Nilsson, Å (2010). Kvantitativ innehållsanalys. I Ekström, M & Larsson, L (red.) *Metoder i
kommunikationsvetenskap*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur

Skilbrei, ML (2017) Speaking the truth about prostitution. I Spanger, M & Skilbrei, ML (red.)
(2017). *Prostitution research in context: methodology, representation and power*.
Abingdon, Oxon: Routledge, an imprint of the Taylor & Francis Group

Winther Jørgensen, M & Phillips, L (2000). *Diskursanalys som teori och metod*. Lund:
Studentlitteratur

Østbye, H., Knapskog, K., Helland, K. & Larsen, L. O. (2003). *Metodbok för medievetenskap*.
Malmö: Liber AB

6.2 Elektroniska källor

Berger, E (2018) Så har det gått sedan sexköpslagen började gälla: "I grund och botten har vi ett stort problem" *SVT* [Elektronisk]

Tillgänglig: <https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/sa-har-det-gatt-sedan-sexkopslagen-bo-rjade-galla-i-grund-och-botten-har-vi-ett-stort-problem> (Hämtad 22 maj 2019)

Fuckförbundet (2018) *Vår värdegrund* [Elektronisk]

Tillgänglig: <https://www.fuckforbundet.com/vardegrund> (Hämtad 29 maj 2019)

Karlsson, M (2019) *Nytt rekordår för Tv-marknaden i Sverige* Dagens Analys [Elektronisk]

Tillgänglig: <https://www.dagensanalys.se/2019/05/nytt-rekordar-for-tv-marknaden-i-sverige/> (Hämtad 22 maj 2019)

Nationalencyklopedin (u.å) *Globalisering* [Elektronisk] Tillgänglig:

<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/globalisering> (Hämtad 10 juni 2019)

Regeringskansliet (2016) *Den svenska sexköpslagen har varit framgångsrik* [Elektronisk]

Tillgänglig: <https://www.regeringen.se/artiklar/2016/10/den-svenska-sexkopslagen-har-varit-framgangsrik/> (Hämtad 22 maj 2019)

Werliin, R (2017) *Streaming and download services used in Sweden* AudienceProject

[Elektronisk] Tillgänglig: https://www.audienceproject.com/wp-content/uploads/audienceproject_study_traditional_tv_streaming.pdf (Hämtad 22 maj 2019)

#intedinhora (å.u) *Om oss* [Elektronisk]

Tillgänglig: <http://intedinhora.se/om-oss/> (Hämtad 29 maj 2019)

6.3 Empiriskt material

Special (2019) Chapter Three: Free Scones [TV-program]. Netflix, 12 April

The Hook Up Plan (2018) Plan Secret [TV-program]. Netflix, 7 December

You Me Her (2016) Cigarettes and Funions and Crap [TV-program]. Audience Network, 22
Mars

7. Bilagor

7.1 Bilaga 1

Frågor hämtade från *Representation* (Hall 2013:38):

1. Who commands the centre of the picture?
2. Who or what is its 'subject'? Are (1) and (2) the same?
3. Can you tell that knowledge is being produced here? How?
4. What do you notice about relations of power in the picture? How are they represented? How does the form and spatial relationships of the picture represent this?
5. Describe the 'gaze' of the people in the image: who is looking at whom? What does that tell us?
6. What does the age and gender of the participants tell us?
7. What message does the patient's body convey?
8. Is there a sexual meaning in the image? if so, what?
9. What is the relationship of you, the viewer, to the image?
10. Do you notice anything else about the image which we have missed?